

καὶ ἀσήμως' μεταξὺ δὲ τῶν προειρημένων ἀγαθῶν καὶ τῶν μετὰ ταύτας κακῶν, ἡ τρισκαιδεκάτη μάλιστα κατεφάνη τετάχθαι, μῆτε ὁμοίως ἀπόβλητος οὔσα ταῖς κακαῖς, μῆτε ὁμοίαις ἀγαθαῖς πέφυκε. Δεῖ δὲ παντὸς ἀγαθῆ γενέσθαι κρίσις, προδηλωθῆναι μάλιστα οὖροις ἤδη δὲ καὶ τοῖς λοιποῖς σημείοις. Εἰ μὲ οὖν τρίτη καὶ τετάρτη ἡμέρα καὶ πέμπτη προδηλοῦται εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, εἰ δὲ τετάρτη πρόδηλος κεῖται τὴν ἑβδόμην, ἡ δὲ ἑβδόμη τὴν ἑνδεκάτην, ἡ δὲ ἑνδεκάτη τὴν τεσσαρακαιδεκάτην, ἡ δὲ τεσσαρακαιδεκάτη τὴν ἑπτακαιδεκάτην, ἡ δὲ ἑπτά καὶ δεκάτη τὴν εἰκοστήν. Ὅρος δὲ τῶν ὀξέων νοσημάτων ἡ τεσσαρεσκαιδεκάτη ἐστίν. Ὡς εἴ γε ταύτην ὑπερβαίνει τὸ νόσημα, ἐκπέπτωκε τῶν ὀξέων.

I should like to add, that in the «Handschriften der antiken Aerzte» the already mentioned codices of the Vienna and Vatican Libraries appear to be the only ones, which contain Romanos' work. My further study of the question, however, has revealed, that another 3rd codex found at the Ambrosian Library¹ contains the same work, which I intend to mention some other time, in order to round up the whole study concerning the work of Romanos.

MEDICAL MANUSCRIPTS.—The written tradition of the works of Leo the iatrosophist *, by *Aristotle P. Kousis*.

As we know, Leo the physician, also known as Leo the wise, lived in the middle of the 9th century during the reign of emperor Theophilos. As Leo the physician was often taken for emperor Leo the wise, some of the former's codices have been attributed to the latter.

Leo left three works. The first was published under the heading «Προοίμιον ἥτοι σύνοψις τῆς Ἱατρικῆς» and was edited by Ermerins¹ from the codex Suppl. 446 of the Parisian library. From the other two, probably never published, the first «Σύνοψις εἰς τὴν φύσιν τοῦ ἀνθρώπου» found in Escorial library, is a simple compilation of the work of Meletios «Περὶ φύσεως ἀνθρώπου» and the second under the heading «Περὶ ἰδιωμάτων ἀνθρώπων» at the Library of Vatican². Besides these manuscripts others have been found in the Baroccian library (Oxford) containing only chapters of the «Σύνοψις».

¹ S. Martini-Bassi, Catal. cod. graec. bibl. Ambros. p. 524. «Cod. 434 (H, 49).... 71: «Ρωμανοῦ Κουβουκλεισίου τῆς ἐν Θεῷ μεγάλης ἐκκλησίας καὶ πρωτομνηύτου τοῦ βασιλικοῦ ξενῶνος τοῦ Μυρελαίου ἡ τῆς Περιδόξου.— Inc. οὐ παραιτητέον.. Des. ὡς εἴ γε τούτων ὑπερβαίνει τὸ νόσημα ἐκπέπτωκεν τῶν ὀξέων.—It is worth to add here the remark of it in the catalogue: «Libellus vel non totus descriptus vel quem alter praecesserat, teste initii c. I. supra descripto».

* *Ἀρ. Π. Κούζη*, Ἡ γραπτὴ παράδοσις τῶν ἔργων Λέοντος τοῦ ἱατροσοφιστοῦ.

¹ Anecdota medica graeca, pag. 79-221.

² Unfortunately I could not find the treatise under the elements (Barb. III, 63 = 245) given by the «Handschriften d. ant. Aerzte», t. II, p. 57.

Thus it is held, as it also appears from the "Handschriften der antiken Aerzte," that each one of Leo's works are contained only in one known codex. I have to-day the honour to communicate to the Academy of Athens two other codices, one of which contains the «Ἰδιώματα ἀνθρώπων», the other the «Σύνοψις».

The short text of the former, from a codex of the beginning of the 19th century, which I have in my possession, is as follows in common Greek language.

"Πρεῖ ἢ ἀνὼν ἡλικία ἔσθ' ἔτι·
 βασιλῆος. —
 11 ἀνὼς μετὰ μέγαν κεφαλὴν μετὰ πρῶτον —
 εἰς ἡμέρας τεσσάρων ἡμερῶν ἀνελκόμενον ἀσθενείας·
 11 ὅταν ἡλικία ἐκείνη ἐκείνη· —
 11 θύρα καὶ εἰς ἐκείνην ἡλικίαν ἐκείνην·

«Περὶ ἡθῆς ἀνθρώπων, Λέοντος τοῦ σοφοῦ, βασιλέως.

Ἀνθρώπος μετὰ μεγάλης κεφαλῆς γεμῆτος γνώσεως.

Ἐὰν εἶναι στραβὴ ἡ κεφαλὴ ἀνακατωμένη ἀσθενείας.

Ὁ κοντὸς φυσικὰ κενόδοξος.

Οἱ φαλακροὶ εἰς τὸ κεφάλι εἶναι φρόνιμοι, ἀμὴ ὅχι ὅλοι.

Σπανὸς ψηλοφρύδης σημάδι ὑπερηφανείας.

Ἀνθρώπος ὅπου τηροῦν τὰ φρύδια ἐπάνω, μάνιτα πολὺ δηλοῖ.

Ἀνθρώπος ὅπου ἔχει πυκνὰ τὰ φρύδια, ἀπαλὴ καρδιά ἔχει.

Μάτια μικρά, μάνιτα δηλοῦσι.

Μάτια ὅπου αἰτίζονται πυκνά, σημάδι ὅπου εἶναι ἀκατάστατος.

Μάτια διάστροφα χωρὶς καμμίαν ἀσθένειαν, σημεῖον ἀνδρείας.

Μάτια ἀλλοίθωρα ὅπου ἔχει εἶναι πόρνος, ἢ εἶναι ἀνδρειωμένος ἢ εἶναι εὐτυχής.

Μάτια ὅπου νυστάζουν δείχνουν ἀμέλειαν ἢ ὀκνηρίαν εἰς τὰ πράγματά του.

Ὅποιος μιλεῖ καὶ κλεῖ τὰ μάτια του δηλοῖ μεγάλην πονηρίαν εἰς τὰ ἔργα του.

Μάγουλα γυμνὰ δηλοῦσι πονηρίαν εἰς τὰ ἔργα ὅπου κάμει.

Μύτη ξυτὴ καλὸν καὶ ἀπαλὸν ἄνθρωπον.

Μύτη κοντὴ δηλοῖ ἄνθρωπον κενόδοξον.

Μύτη ὀρθὴ ἀνδρός, μανθάνει τὴν τέχνην ὅπου θέλει νὰ μάθῃ.

Μύτη ὀρθὴ γυναικὸς, γίνεται πόρνη.

1. — ἡθῆ, ἀνὼν, λέοντος. 2. — ἀνός. 3. — ἀσθενείας. 6. ὅλοι.

Ὅποιος ἔχει τὰ χεῖλη τὸ ἐπάνω μεγαλήτερον (sic) ἀπὸ τὸ κάτω δηλοῖ ἐνθυμήματα ἄτυχα.

Χεῖλη λεπτά εἶναι καλά.

Ὅποιος μιλεῖ καὶ χαμογεῖ, εἶναι λωλός.

Ἄνδρας μακρομάλλης καὶ μακρουγένης εἶναι ἔτοιμος πάντοτε εἰς μάχην, λωλός καὶ κενόδοξος.

Ὅποιος ἔχει σημεῖον εἰς τὰ χεῖλη χωρὶς ἀσθένειαν εἶναι ψεύστης, καὶ ὅποιος ἔχει κοντὰ εἰς μάτι σημεῖον εἶναι φθονερός.

Κοντὸς λαιμὸς φαίνεται πὼς εἶναι ἀνδρειωμένος.

Ἄνδρας κοντὸς εἶναι ἔτοιμος εἰς ὀργὴν καὶ πικρίαν.

Ἄνδρας γυναικοπρόσωπος εἶναι δειλὸς καὶ φοβιτσιάρης εἰς κάθε πρᾶγμα.

Ἄνδρας ὁποῦ ὁμοιάζει ὥσάν εὐνοῦχος ἀπὸ τὴν κοιλίαν τῆς μάννας του, νὰ φεύγῃς μακρὰν ἀπὸ λόγου του.

Ὅποιος συντυχαίνει καὶ γεῖ ἑξώκαρδα καὶ χάσκει δὲν ἔχει καμμίαν τάξιν καὶ παίδευσιν.

Χεῖλη παχέα αὐθάδους σημεῖον¹.

It is worth noticing that for this manuscript the author of the writing is mentioned as being emperor Leo the wise, under the mentioned: instead of «Περὶ ἰδιωμάτων ἀνθρώπων», as found in Vatican codex².

The latter codex (No 68, p. 142^v - 200) contained the «Σύνοψις», which I found in the year 1911 in the library of the Greek Parliament in Athens,

Ἡρόντιος τοῦ μεγάλου, ἡτοῖς συνόψις τῆς ἱατρικῆς.
 Ὅχι ἄσας, ὅτι εἰδὶς, ἀλλὰ, ὡς σοφίας ἡδυστάς τις με-
 σῶλα καὶ μετρίως. ὅσα φαιλῶν ἐν ταῖς διατριβαῖς με-
 τὰ θνητὰ ἡδυστάς τις, ταῦτα σοὶ διατίθηται
 ἐκείνου ὡς σοφίας, ὡς σοφίας, ὡς σοφίας, ὡς σοφίας
 ἐκείνου ὡς σοφίας, ὡς σοφίας, ὡς σοφίας, ὡς σοφίας
 ἐκείνου ὡς σοφίας, ὡς σοφίας, ὡς σοφίας, ὡς σοφίας

when I published in the dutch periodical "Janus," my dissertation about the unpublished work of Paulus Nicaeus³, and little later a part of its

¹ And then: Εἴληφε πέρας ἐν πλοίῳ... Διὰ χειρὸς καὶ πόνων ἐμοῦ τοῦ ἀναξίου Ἱερομονάχου Ἀνθίμου τοῦ Πατρίου.

² Handsch. d. ant. Aertzte, II, 57.

³ L'oeuvre médicale de Paul de Nicée. 1911 and in greek «ὁ Παῦλος Νικαῖος καὶ τὸ ἱατρικὸν αὐτοῦ ἔργον» 1910.

text¹. A facsimile of a page of the codex concerning this author was also published in both dissertations.

The name of Leo escapes the attention of those — mostly students of the University — appointed by late Prof. S. Lambros to describe the codices of that library and even to-day the name of Leo is not mentioned in the Codex-Catalogue of the Parliaments library. The same holds true of the catalogue of the codices published by Prof. Lambros in his "Hellenomnemon," (Vol. III, p. 471-473).

I have collated the text of this codex with the one edited by Ermerins intending to add it to the publication of Leo's work, as my 24th in the edition of «Βυζαντινῶν ἱατρῶν τὰ εὗρισκόμενα», a series which served as a supplement to my Medical Journal «Ἀρχεῖα Ἱατρικῆς» (Archives of Medicine). The importance of this collation lies in the fact, that thereby several shortcomings of Ermerins edition, such as text omissions and misregards, are corrected. Unfortunately some leaves of the codex are missing, while others are torn up. The collation is as follows.

- Pag. 89. lin. 1. φιλοσόφου] post add. προσίμιον ἦτοι.— 8. μεμάθηκας] μεμάθηκα.— 10. (ed. Ermerins) ἔνεκα] ἔνεκεν.—21. καὶ] καί.
- p. 91. 1. 11. τούτων] τούτου.—12. ἀκμαστικοῦ] ἀκμαστικός, παρακμαστικός, ἐπακμαστικός.—13. ὁ ἀκμαστικός] ἀκμαστικός om. ὁ.—17. ἔσω] ἔσωθεν.—21. πέψιν] πέμψιν.—22. ὑγρὰς] add. καὶ ψυχρὰς.—23. post θριδακίνην quod in nota est ἔξωθεν—τοιαῦτα.—27. ἡ ἐριγέροντος] ἡ ἱριγέροντος.— 28 τὸν] τῶν. φακὸν] φακῶν. ὅτ'] ὅταν.
- p. 93. 1. 1. ἡ ὅτ' εἴθιστο τρέφεσθαι] εἰ ὅταν εἰθιστοτρέφεσθαι.—3. δριμέων] δριμαίων.—γένοιτο] γένηται.— 19. δριμέα] δριμεῖα.—22. θεραπεύειν] θεραπεύει.— 25. πολυτρίχου] πολύτριχον.—26. πρὸ πέψως] προπέψως.
- p. 95. 1. 14. εἴκοσιν] et p. ὁκτώ.— 15. σηπομένῳ] σηπομένων.— 18. ἔμετος] ἔμετον.— 18. δίψα] διψῶ.
- p. 97. 1. 2. καὶ πολυτρίχου] καὶ πολύτριχον.—20. Κυρηναϊκοῦ ὁποῦ] Κυριναϊκοῦ ἀποῦ.— οὐπερ] ὅπερ.
- p. 99. 1. 13. ἐπὶ χολῇ ... σύνθετον εἶναι] in texte.— 23. οὐκ ἰστόρησα] οὐχ ἰστόρησαν.
- p. 101. 1. 3. ψύξεως] σήψεως.—5. ῥιγοῦν] ῥιγεῖ.— 9. λήθαργος] λίθαργος. 10. ληθάργου—λιθάργου. ὁμοῖος] ὁμοίως.—13. ἐλώδους] ἐλώδου.—15. τῆς περὶ] ἐν τῷ περὶ —16. ἐν τῷ δευτέρῳ] κβψ.—17. ἀποβρεχούσης] ἀποβρέχων.
- p. 103. 1. 3. τούτῳ] οὗτος. ἐπὶ δὲ τούτων] om. δέ.—9. ἔτι δὲ] ἔτι δὲ καί.—12. Ταῦτα μὲν] καὶ ταῦτα μὲν.— 17. οὗτος] om.—18. περιφρυγῆς μαρασμός] om.
- p. 105. 1. 4. βάπτειν] βλάπτειν.—6. ἰσχνὸν] ἰσχυρόν.—7. γυναικεῖον] γυναικός.—16. περὶ περιφρυγοῦς] περὶ φρυγοῦς.
- p. 107. 1. 2. περὶ τοῦ ἐκ] om. τοῦ.—3. γῆρας] γήρως.—4. καῦσον] καύσωνα.— 9. οὗτοι μὲν] καὶ οὗτοι μὲν post στερεῶν σωμάτων add : ἐξῆς δὲ εἰπομεν περὶ τῶν ἐν πνεύματι.—19. εἶτα] ἡ καί.—22. ἐφημέρου] ἐφημερινοῦ.

¹ Texte grec inédit collationé sur tous les manuscrits. Athènes 1911.

- p. 109. 1. 3. πάντων τῶν] om. τῶν.—7. συμβαίνοντα] συμβαίνειν τὰ.—19. οὕτως] οὕτω. αἰσθάνονται] αἰσθάνεται.—20. ὑπὸ πνευμάτων] ἀπόπνῳ.—22. δήξεως] δήξως.
- p. 111. 1. 1. πεπλυμένῳ] πεπλεγμένῳ.—11. σφυγματωδῶς] σφυγματώδεις.—12. ὀδυνᾶσθαι] ὀδύνασθαι.—13. φωνῆς] φωνάς.—14. ὑπὸ] ἀπό.—17. ἐπαντλήματα] ἀπαντλήματα.—18. ἀλθείας] ἀλθαίας.—21. πληροῦν] πληγῶν.
- p. 113. 1. 3. ἀλγῶσι] ἀλγεί.—5. κεφαλαίας] κεφαλῆς.—7. σκοτοματικῶν] σκοτοματικόν· καὶ δοκῶσι] ad. οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ ὀρῶσι.—15. ῥᾶναι] κουρᾶν.—17. θυμοῦ] θερμοῦ. δριμέος] δριμαίου.—22. κινῆται] γίνεται.
- p. 115. 1. 2. λύειν] λύην.—3. ῥηϊδίως] ρηδίως.—9. κοιλιῶν] κοιλίων.—19. post ἐμπροσθί] ad. τὸ φλέγμα.—21. ἐπεσθαι] ἐπέχεσθαι.—22. κατάγματος] κατάγμα.
- p. 117. 1. 2. κόματος] κόματος.—3. κῶμα] κόμα δέ.—5. πίπτωσιν] πίπτουσι.—7. ἀλείφειν] ἀλάφειν.—8. πτᾶραι] πτᾶσθαι.—10. ὅς λέγεται] ὁ λέγεται.—12. ἀνεργότα] ἀνεργότας.—16. κόματος] κόματος.—17. ἀγρυπνῶσι] ἀγρυπνοῦσι.—18. καθεύδουσιν] καθεύδουσιν.—19. γίνεται] γίγνεται.
- p. 119. 1. 1. φρενίτις] φρενίτης.—8. φθέγγονται] φθέγγονται.—9. φρονῶσι] φρονοῦσι.—13. ληρῶσι] ληροῦσι.—14. εὐχονται] εὐχονται.—16. ἔστιν δέ] ἔστι δ'.—17. φυσῶδες] φυσώδης.—19. δίαιταν] διαιτᾶν.
- p. 121. 1. 5. παρτυγχάνοντας] παρτυχόντας.—13. μεμῆται] μέμνηται.—15. χρήμασι] χρήμασι. κεχρήμεθα] κεχρήκασιν.—16. οἶον] οἶνον.—1. 18. συνίστανται] συνίσταται. νοτιαίῳ] νοτιαίῳ.—19. ῥάχει] ῥάχη.
- p. 123. 1. 2. ἡμίκλητος] ἡμίκλητος.—3. μόνον] μόνα.—6. ἔστι] εἰσί.—7. εὐφορβίου] εὐφολβίου.—18. δύνωνται] δύνανται.—19. ἡ διὰ ξηρότητα μὲν ὥς ἐπὶ τῶν ὑπερκαθαιρομένων ἢ πυρεττόνων] om.—20. διὰ δέ] ἡ διὰ post πλήρωσιν add. τῶν νεύρων, ὅτε δεῖ κενῶσαι διὰ ξηρότητα δέ.
- p. 125. 1. 1. κεκαμμένοι] κεκουμένοι. ὧσι] εἰσί. δύνονται] δύνανται.—3. τεταμένοι] τεταγμένοι. ὧσιν] εἰσίν. δύνονται] δύνανται.—6. ἰστώνται] ἴστανται.—7. δύνονται] δύνανται.—20. γίνονται] γίνεται. κεντούση] κεντούσα. βελόνῃ] βριόνι.
- p. 127. 1. 2. Σκορδινισμός] σκορδινισμός.—6. μασητῆρες] μασιτῆρες.—15. μαστοειδῶν] μεστοειδῶν.—16. μαστοειδεῖς] μεστοειδεῖς.
- p. 129. 1. 1. ἡθμοειδές] νομοειδές.—5. αὐτῶν] αὐτήν.—13. φέρεσθαι] φαίνεσθαι. εἰς τὸ] εἰς τόν.—14. ἀλλ'] ἀλλά.—24. δικτύῳ] δικένω.—28. post ἔοικε τῷ lacuna.
- p. 131. 1. 2. ἥ] ἔστιν.—5. λουτρῶν καὶ τροφῆς] λουτρῶ καὶ τροφῇ.—6. ὕπνων] ὕπνῳ. ἀποστάσει] ἐπιστάσει.—10. καὶ ὀφθαλμοῦ] om. καί.—12. κολουρίοις] κουλλουρίοις.—18. συκῶν] σύκων.—20. τῶν τοιούτων] τοῖς τοιούτοις.—25. ἐκστρέψας] ἐκτρέψας.—εὐρης] εὐρήσεις.
- p. 133. 1. 2. ἐγχριόντων] ἐγριόντων.—5. λέγεται] om. ἐντὸς τοῦ] ἐν τῷ τοῦ.—6. στρογγύλα γίνηται] στρογγυλὰ γέννηται.—7. μαλακὰ] μελανὰ.—13. ἐγγυματίζειν] ἐκχυματίζει.—14. αὐτὴν] αὐτή. ἀποβρέγματι] ἀποφρέγματι.—15. ταῖς κριθαῖς] τοῖς κριθοῖς.
- p. 135. 1. 5. μιγνύναι] στηγνύναι.—6. δραστικά] μαστικά.—13. ἥ] ἔστιν.—17. post ἐκφυομένων omit bis pag. 139, v. 25 ἀλλὰ μέλαν γίνεται.
- p. 141. 1. 2. χημώσεως] χυμώσεως.—3. χήμωσις] χύμωσις.—5. δύνονται] δύνανται.—7. χήμωσις] χύμωσις.—9. βαθύτερον] βαθύτεροι. κυκλοτερές] κυκλοτεροί.—11. κηρίνῳ] κυρίνῳ.—12. τὸ θεοφίλιον] τῷ θεοφιλίῳ. τὸ δι'] τῷ δι'. ὁ] τῷ.—13. ἐρμόλαος τὸ] ἐρμολᾶ τῷ. σταυριδοτὸν] σταυροδοτῷ. τὰ τοιαῦτα] τοῖς τοιούτοις.—17. φαίνεται] φαίνεται.
- p. 143. 1. 10. θαλασσέρω] θαλασσερῷ.—11. κογχύλης] καγχύλης.—11. κροκοδεῖλου] κροκοδεῖλῳ.—12. ἀκαπνίστου] ἀκαπνίτου.—14. ὑποπύου] ὑποπίου.—15. ὑπόπυον] ὑπόπιον.—16. πῦον] πᾶσαν. ποιεῖ] ποίει.—17. πρὸς τοῦτο] πρῶτον et post leguntur ista: ἐν ἄλλῳ ὑπόπυα ἔστι τὰ πελιδνώματα τὰ ὑποκάτω τοῦ ὀφθαλ-

μοῦ, ὅταν τὸ κάτω βλέφαρον πάσχει· συμβαίνει τοῦτο μᾶλλον γυναιξί· ἔστι καὶ αἱματώδης καὶ ὑπόξανθος ἢ χροιά.

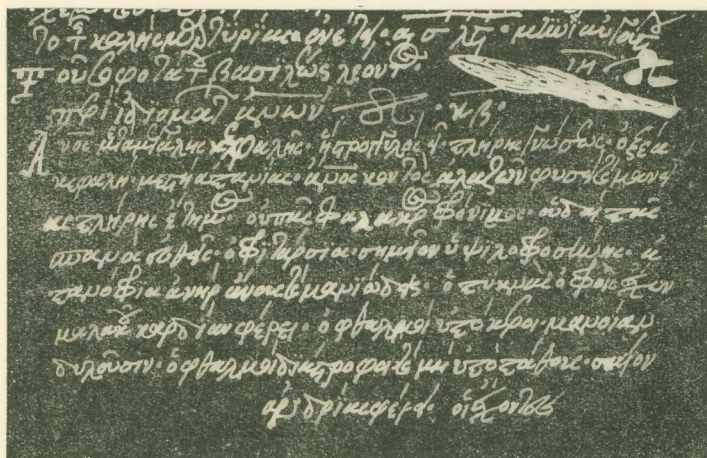
- p. 145. 1. 2. ποιεῖ] ποιεῖ.—8. μυῖοκέφαλον] μυοκέφαλον.—9. μυῖοκέφαλον] μυοκέφαλον.—10. ἔσωθεν τοῦ] om. τοῦ.—11. προπέση] προσπέση. ὡσεὶ ὡς εἰκέναι. μυίας] μυός.—13. ὅθεν] ὅθεν καί.—14. ὑδαρέστερον] ὑδραρέστερον.—18. μυῖοκέφαλον] ὁμοιοκέφαλον. σταφυλῇ] σταφυλῆς.
- p. 147. 1. 2. αὐτὸ] αὐτῷ. ἐπιπλέον] πλέον. αὐξηθῇ] αὐξηθῇ.—11. ἔστι] ἔστι τε. ὅτε] om.—12. αὐτὸς] αὐτό.—19. γίνηται] γένηται.
- p. 149. 1. 3. συγχυθῇ] συγχυσθῇ.—12. ὑγρὸν] χυμός.—20. λύχνων] λύχνον.
- p. 151. 1. 3. πρὸ τῶν λύχνων] πρὸς τὸν λύχνον.—4. ὅλως] om.—13. ὑδατίδων] ὑδατῶν.—19. post ἔστι ad. ὡς καὶ ἀνωτέρω εὔρηται. Post hoc caput leguntur ista: Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ γ'. λόγου ἄλλος ἔχεται.
- p. 153. 1. 3. ὀζαινῶν] ὀζέων.—8. πολύπων] πολύπου.—10. ἔσω] ἔσω καί.—11. ἐξ ἐλκώσεως] καὶ ἐλκώσεως.—12. πολυποτόμῳ] πολυτόμῳ. περιζόμενα] περιζόμενα.—13. ἐν ὧτί] τοῖς ὧσί. παθημάτων.—15. ὀδυνῶνται] ὀδυνᾶται.—17. χρῆ] χρᾶσθαι. λοιπὸν] om.—18. θεραπεύειν] om.—23. ἦ] ἔστι. ψιλοῦ] ψηλοῦ.—24. στοματικοῦ] ροματικοῦ. ὑδροροσάτον] ὑδροροσάτου.
- p. 155. 1. 4. ἀποσχάξουσιν] ἀποσχύξουσιν.—5. μόρων καί] om. καί.—8. Ἀντιάδες] ἀντιάς. γίνονται] γίνεταί. οἱ] om.—10. ἀντιοτομίας] ἀντιτομίας.—11. περιτριβῶσιν] περιτριβῶσιν. ἀλλήλας] ἀλλήλοις.—14. οἱ ἀδένες] ἐν ἀδένες.—22. τετραχῶς] τριχῶς.—24. τοῦ μέρους] om. τοῦ μέρους] μέρος.—25. κίων] κών. ἱμάς] ἱμαῖς.—
- p. 157. 1. 1. λεπτυνθῇ] πληθυνθῇ.—10. ῥέον] ῥαῖον.—12. ζεστῷ] ζεστόν.—15. φάρυγγος] λάρυγγος. φάρυγξ—στόματος et περὶ κυνάγχης καὶ παρακυνάγχης. Κυνάγχη ἔστι φλεγμονή τῶν ἐνδον μυῶν τοῦ λάρυγγος] om.—21. φθεγγόμεθα] φλεγόμεθα.—25. ἀναιρέουσι] ἀναιροῦσι.—26. πάθη] πάθη, ᾧ.
- p. 159. 1. 4. post γίνεταί δὲ om bis 12 ὁρ<θόπνοια>.—19 ῥυτοῦ] ποτοῦ.—21. ἄθματος] ἄσθ.
- p. 161. 1. 1. τινὸς] τινὸς κεχηνότες.—ὅς ψόφος λέγεται κερχνός] om. Ἀφωνία bis p' 163, cap. ιζ om. in parte.
- p. 163. 1. 9. ἔστι] ἔτι. πῦον] πύον.—11. βρόγχον] βρόγχην. γυναικείον] γυναικείον. αὐτοὺς] αὐτοῖς.—14. δύναντο] δύνανται.—22. τῶν λουτρῶν] λουτροῦ.—26. εἴπερ ἰσχύει] εἰ περὶ ἰσχύει.
- p. 165. 1. 2. πλευρίτιδος] πλευρίτου.—3. πλευρίτις] πλευρίτης. ὑπείληφός] καὶ ὑπείληφός.—8. ποιήσεις] ποιήσει.—9. ζεματίοις] ζεμάτια.—11. πυρία τε καὶ σακελλισμοῖς] πυρία τιθέναι καὶ σακελλισμός.—12. προκόπτοντος] προϊόντος.
- p. 167. 1. 2. ἐμπυημάτων] ἐμποιήματος.—3. ἐμπύημα] ἐμποίημα.—7. ἐπὶ ἀνθρακας] ἐπ' ἀνθρακος. δυσώδης] δυσῶδες.—8. ὁ ἀναγόμενος ἀτμός, πύον ἔστι] om.—12. χρυσιατικοῦ] χρυσιατικόν.—16. προλαμβάνει] προσλαμβάνει.—17. καιριώτατον] κυριώτατον.—18. ληξιπύρετα] ληξυπύρετα.—22. πτισάνης] καὶ πτισάνης.
- p. 169. 1. 5. στομάχου] σώματος.—8. ἐπιτιθέναι] ἐπίθυμα. τὸν ἥλαιον] τὸ νήλεον.—15. ἐφίηται] τις] om. τις. ψύξει] ψύξει στομάχου.—19. δαφνίδων] δαφνιδίων.
- p. 171. 1. 2. ἀπόθερμον] ἀπὸ θερμῶν.—3. τὸ διὰ] τὴν διὰ.—6. Λύξ] Λύξ.—8. λυγῶμεν] λυγῶσαν.—9. δριμεῖα] δριμύα.—10. δεῖ οὖν] δεῖ λούειν.—13. Ἀση] ἄσης.—16. ῥοφεῖν] ῥαφάνω.—22. post θερμά bis pag. 175. lin. 24 ξυλομάκερος κόκοις. om.
- p. 175. 1. 24. τονωτικάς] τονωτικάς.
- p. 177. 1. 1. ἐμβροχὰς τὰς εἰρημένας] ἐμβροχαῖς ταῖς εἰρημέναις.—2. ἐπὶ] ἔστι.—5. αἱμορροῖδων] αἱμορροΐαις.—6. Αἱμορροΐς] αἱμορροΐα.—9. κενούμενον] καλούμενον.—16. τὸ ἐγγύς] τοῦ ἐγγύς.—18. Τῶν ἐλμίνθων om.—20. Κωλική bis pag. 179, lin.

- p. 179. 1. 18. εἰσὶ γένη] εἶδη εἰσίν.—23. ἀσκαρίδες] ὠσκαρίδες.
- p. 181. 1. 4. μιλτῷ] μίλτον.—5. ἀποζυροῦ] ἀπὸ ζυγοῦ.—7. προπτώσεως] πτώσεως.—8. πρόπτωσις] πτώσις, ὁμοίως] ὁμοίος.—10. τῷ] om.—11. ἐπαντλήματα] ἀπαντλήματα.—12. πάντων] πάντα. δέ] καί.
- p. 183. 1. 1. δρεπανοειδεῖ] δρεπάνῳ ὥσεϊ.—6. ἀκουσίως] ἀκουσίῳ.—7. ἀλιέα] Ἀχιλλέα. 12. καὶ] om. σκίρρου] σκιροῦ.—14. τῶν] om.—16. καὶ] om. κλεῖν] κλῆν.—18. καὶ] om. τονωτικοῖς] τονάκοις.—19. διὰ ψινθέας] διὰ ἀψινθίου.—24. φλοίου] φλοιοῦ.—25. τοῖς] om.—26. κωφῇ] κοφῇ.
- p. 185. 1. 1. κιτρίνη] κυτρίνη.—2. καυτήρων] καυτηρίων.—5. ἀσκήτης] ἀσκάτης.—6. ὄγκῳ] ὄγκος.—10. οἰδοῦσιν] οἰδύνουσιν.—12. περιτοναίου] περιτονέου.—19. βοηθῆσαι] βοηθῆναι.—20. ὑδραγωγόν] ὑδράγωνον.—21. μή] ἀλλ' οὐκ.—22. κενοῦνται] κενοῦντες.—24. τονῶσαι εὐφυῶς] τὸ μάσου ἀφίω.
- p. 187. 1. 6. οἰουοῦν] οἰονοῦν. χρώματος] χρώμα.—8. συνηθῶς] συνήθως.—9. δέ] om. ἐμφράξεως] ἐμφράξει.—10. ἐκφρακτικεῖς] ἐκφρακτικοῖς.—20. ὕβρις] ὕβρον.—26. ἐλέφας] ἐλεφαντίσις, κελεφία] κελέφια.
- p. 189. 1. 2. ἀνίατον] ἀνίατον τὸ πάθος. αὐτοῦς] αὐτός.—4. λοιπόν δέ] add. λυσιτελεῖ.—5. βρεγματος] φλέγματος.—9. κύστει] κύστη.—11. λέβησι] λέβεσι. τήκονται] τίκτονται.
- p. 191. 1. 8. καταπλάττειν] καταπλάθειν. ρόδων] om.—10. Ἰσχυρίας] σκουρίας.—11. Ἰσχυρία] Σκουρία.—15. Καθετήρι] καθαρήτρι.—19. στράγγα] στράγγαν.—21. ὅτε] ὅταν.—23. γίνεται] γίνεται δέ.
- p. 193. 1. 2. οἱ δὲ αὐτοὶ καὶ πάλιν κατ' ὀλίγον οὐρῶσι] om.—6. πῦον οὐροῦσι] δυσουροῦσι.—7. δριμέα] δριμαία.—8. αὐτοῦς] αὐτοῖς.—9. ἐνιέμενος] ἐνούμενος.—17. δυνώμεθα] δυνάμεθα.—18. οὔρον] οὐρος, οὐρῶμεν] οὐροῦμεν.—23. γονόρροια] γονορρία. ἄνευ ἐρωτικῆς φαντασίας καὶ] om.
- p. 195. 1. 1. δέ] καὶ] om.—9. γυμνάσια] γυμνασίοις.—11. ψνάς] ψνάς.—14. βουβονοκίλης] βουβονοκίλης.—15. περιτοναίου] περιτόνου.—18. διὰ φαρμάκου στυπτικοῦ καὶ ξηραντικοῦ] διὰ φαρμάκων στυπτικῶν καὶ ξηραντικῶν.—19. ἰτεῶν] ἡτέας.—21. καύσεως] ἀνεκλύσεως.—23. ἐντεροκίλης] ἐντεροκοίλης.—24. ἐντεροκίλη] ἐντεροκοίλη.—25. ὁσχέον] ἰσχύον.
- p. 197. 1. 1. ὕροκίλης] ὕροκοίλης. ὁσχέφ] ἰσχύω.—5. ὕροκηλικῶν] ὕροκοίλων.—9. πνευματοκίλης] πνευματοκοίλης.—14. κίρσοκίλης] κίρσοκοίλης.—15. ὁσχέφ] ἰσχύω.—16. μελάντερον] μελανώτερον. κίρσος] κυρσός.—19. σαροκίλης] σαροκοίλης.—20. ὁ ὁσχέος] ὁσχέος. ὑπερπαχυνθῇ] παχυνθῇ.—21. πῶρος] πόρος.—22. στεατοκίλη] στεατοκοίλη.—23. post ὕστερον add. ἐν τοῖς ἐξῆς κατωτέρω.
- p. 199. 1. 6. μυσός] τινά.—7. στομίου] στομαχίου.—13. γυναικείου] om.—14. συνηθῶν] συνηθῶν.—15. κενῶνται] κενοῦται. ἥ] ἐστι.—16. παχυτέραν τροφήν] παχυτέρας τροφάς.—18. τῶν μαζῶν] τὸν μασθόν. στυπτικά] αἰγυπτιακά.—25. ἥ] ἡ χήρα ἥ.
- p. 201. 1. 1. ἡ χήρα] om.—3. ἥτοι] ἡ τάς.—5. κερῆται] κέρχεται.—9. ἥ] ἡ τόν. ἀτόπως τινῶν] ἀτόπου τινός.—10. ὄστρακα] ὄστράκου. λίθους] λίθου. κάρβωνες] καρβούνου. οὐ] καὶ οὐ. δέ πρὸς τοῦτο] om.—11. ἱατρεῦειν τι] θεραπεῦειν.—12. δέ] γάρ.—13. φερομένων] φερομένης.—14. ἀνασπασθῇ] add. ἡ μήτρα. καὶ] om. δεῖ] δεῖ δέ.—18. κατὰ] κατὰ τοὺς.—20. τά] om. εὐοσμοῖς] εὐόσμοις.
- p. 203. 1. 2. ἀτρήτων] ἀτρίτων.—3. ἀτρητοὶ] ἀτρίτοι. τετρημένον] τετριμένον.—4. γενετῆς] γεννητῆς. ταύτας] ταῦτα. ἱατρίναι] ἱατρεῖαι.—9. χερῆσθαι] χρᾶσθαι et post ponnulla lacuna.—10. ἥρα] ἥρας.—16. μορίου] μορίῳ.—17. κοινῶν] κοινῶς.
- p. 205. 1. 1. χρῆσασθαι] χρᾶσθαι.—2. οἷον τῇ ἱακωβία ἢ πύγματι οἶνου] om.—4. post μόριον δια... lacuna bis pag. 209, lin 15 (μάλιστα δὲ γίνεται).—20. ἀρθρῆς] ἀρθρήτης.
- p. 209. 1. 20. μυζῶδες] μαζῶδες.—24. ἰσχιάς] ἰσχιάς.

ADDENDUM

to the communication on «*the written tradition of the works of Leo the wise*» (page 170) by **Aristotle P. Kousis**.

Lately (15 November 1947) I received a copy of the work of Leo the wise «περὶ ἰδιωμάτων ἀνθρώπων», sent to me kindly by the Direction of the «Bibliotheca Apostolica Vaticana». This partly different from the mentioned in page 171 of this volume is as follows:

Bordo Greco 344, page 376. Τοῦ σοφωτάτου βασιλέως Λέοντος, περὶ ἰδιωμάτων ἀνθρώπων.

Ἄνθρωπος μετὰ μεγάλης κεφαλῆς ἢ στρογγύλης εἶναι πλήρης γνώσεως.

Ὅξεϊα κεφαλὴ μεστὴ ἀσθενείας.

Ἄνθρωπος κοντός, ἀλαζὼν φύσει καὶ μανίας πλήρης ἔτοιμος.

Οὐ πᾶς φαλακρὸς φρόνιμος, οὐδὲ πᾶς σπανὸς εὐθύς.

Ὁ ὀφρυτάρσιος σημεῖον ὑψηλοφροσύνης.

Ἀπανώφρονος ἀνὴρ ἄνους καὶ μανιώδης.

Ὁ πυκνὰς ὀφρὺς ἔχων μαλακοῦ καρδίαν φέρει.

Ὁφθαλμοὶ ὑπόκεροι (sic) μανίαν δηλοῦσιν.

Ὁφθαλμοὶ διάστροφοι καὶ μὴ ὑπὸ πάθους, σημεῖον ἀνδρείας φέρει.

Οἱ ἔχοντες (pag. 376^v) ἀλεοθόρους ὀφθαλμούς, εἰσὶ πόρνοι ἢ ἀνδρειωμένοι ἢ εὐτυχεῖς.

Ὁφθαλμοὶ βαρυνόμενοι ἀμελείας τρόπος.

Ὁ ὀμιλῶν καὶ καμνύων τοὺς ὀφθαλμούς, πονηρίας ἔργον καὶ κατὰ τοὺς τρόπους πονηρός.

Παρεῖαι γυμναὶ τριχῶν, πονηρίας ἔργων δηλοῖ.

Ρίς ὀξεῖα ἀπλοῦ καὶ συνθέτου (sic)¹ ἀνθρώπου σημεῖον.

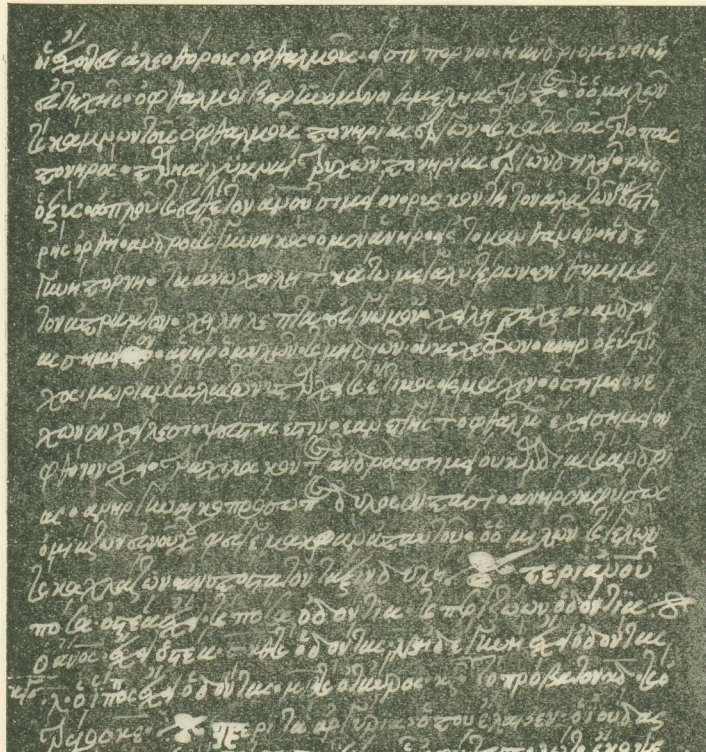
Ρίς κοντή τοῦ ἀλαζόνος ἐστί.

Ρίς ὀρθή ἀνδρός καὶ γυναικός, ὁ μὲν ἀνὴρ εἰς τὸ μανθάνειν, ἡ δὲ γυνὴ πόρνη.

Τὰ ἄνω χεῖλη τῶν κάτω μεγαλήτερα, ἐνθύμημα τῶν ἀπράκτων.

Χεῖλη λεπτὰ εὐγνώμονος.

Χεῖλη παχέα ἀνδρείας σημεῖον.

Ἄνὴρ ὁμιλῶν καὶ μειδιῶν οὐκ ἐχέφρων.

Ἄνὴρ ὀξύτριχος, μωρίαν² καὶ ἀλαζῶν ὑπάρχει καὶ ἔτοιμος εἰς μάχην.

Ὁ σημεῖον ἔχων ἐν χεῖλεσι, ψεύστης ἐστί.

Ἐὰν ἐγγὺς τοῦ ὀφθαλμοῦ ἔχη σημεῖον, φθόνον ἔχει.

Τράχηλος κοντὸς ἀνδρός, σημεῖον καρδίας καὶ ἀνδρείας.

Ἄνὴρ γυναικοπρόσωπος δειλὸς ἐν πᾶσι.

Ἄνὴρ ἐκ φύσεως ὁμοιάζων εὐνούχῳ, φεῦγε μακρὰν ἀπ' αὐτοῦ.

Ὁ ὁμιλῶν καὶ γελῶν καὶ καγχάζων ἀνυπόστατον τάξιν δηλοῖ.

¹ συνετοῦ?

- p. 211. l. 4. ἡ ζύμη] ἡ ζύμην.—9. λεγόμενον] λέγομεν post nonnulla lacuna.—10. οὕτως] τοῦτο.—13. Μελικηρίς] μελικερίς.—14. ἔχων πολλὰς τροπὰς] πολλὰς τροπὰς ἔχων.—15. λέγεται] ἔλαβε τὴν ὀνομασίαν. μελικηρίς] μελικερίς λέγεσθαι. τινὲς δὲ αὐτὴν λέγουσι καμηλάνθρακα] τινὲς δὲ καμηλάνθρακα ταύτην καλοῦσι.—17. ἀκροχορδόνων] ἀκροχορδων.—19. εἰ δὲ σκληρότερος] ἦτις εἰ κατὰ βάθος.—21. αὐτὰς] αὐτό.
- p. 213. l. 2. λέπρας] λεύθρας.—3. λέπρα] λεύθρα.—8. μυρμηκιά] μυρμηκία.—9. ἔχει] ἐστι.—14. καταχριώμενος] add. ἦτοι χαρτελαίφ.
- p. 215. l. 1. τὰς] καί. κυρσοῦ] κυρσοῦ. κυρσὸς] κυρσός. κυρσοτομία] κερσοτομία.—14. γραφίου] γραφῆ. τοιούτου τινὸς] τοιουτοτρόπως. εὐφορβίου] εὐφολβίου.
- p. 217. l. 2. κατάγματος] τοῦ κατάγματος.—4. ἐπιδέσει] ἐπιτηδεύσει.—8. κατάγματος] κατήγματος. καὶ φανέντος] om.—15. πῆχυν] πήχης. ὀλίγον] ὀλίγα.—16. θεραπύεται] θεραπεύονται.—17. κατάγματα] κατήγματα. Ταῦτα μοι. etc. bis τέλος] om.¹

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΜΗ ΜΕΛΩΝ

Κωνσταντίνου Παπαχρήστου.— Ἡ Ἑλληνικὴ Νομαρχία καὶ ὁ συγγραφεὺς αὐτῆς.

ΣΕΙΣΜΟΛΟΓΙΑ.— Ein Beitrag zur kartographischen Darstellung der Erdbebengefährlichkeit, von *A. G. Galanopoulos* *. Ἀνεκοινώθη ὑπὸ τοῦ κ. *Μιχαὴλ Στεφανίδου*.

Um eine möglichst grosse Erdbebenfestigkeit mit sparsamsten Mitteln zu erreichen, müssen unerlässlich bekannt sein sowohl der höchste Wirkungs-

¹ Along with this collation I have also considered it useful to give a new and fuller account of the entire codex, as in the existing catalogue not only were some parts incompletely described, but names of certain authors were omitted. Finally I should like to mention, that the codex in question, moth-eaten as it is, had been copied in November 1747 in Constantinople, according to a note found in the introduction notice. The copyist, moreover himself admits that he wrote it from an earlier older codex and asks his readers to pardon him, if, in spite of all the trouble he took, he has omitted something. This introduction is without a heading and as follows:

«οὕρων τε καὶ σφυγμῶν καὶ ἐτέρων ἀναγκαίων βοηθημάτων προχείρων θαυμασίως διεξοίκοιτο· περὶ δὲ τὸ τέλος καὶ βοτανῶν τινων ὀνομασίας κατὰ τέσσαρας διαλέκτους ἐμφαίνειν· ἐν ᾧ καὶ τι τῶν οὐ δεόντων ἐπίδειξις, τῷ ἀρχαίῳ τούτου εὐρετῇ τὴν αἰτίαν ἀποδότω, ἢ τῷ χρόνῳ τῇ ἀλληλενδότη μεταβολῇ αὐτὸ διαφθεῖροντι. Ἐκ διεργασιῶν γὰρ πάνυ καὶ σεσηπότεων τὰ πλεῖστα τούτων ἐξέβαλον· καὶ πάνυ μοι πολλῆς φροντίδος ἄξιον τοῦτ' ἐγένετο, πρὸς τὸ ῥαδίως ἔχειν αὐτοῖς χρῆσθαι ἕκαστον· διό μοι τὸ κατὰ δύναμιν πονήσαντι οἱ ἀναγιγνώσκοντες σύγγνωτε, ἐρρωμένως διατελοῦντες καὶ τοῖς χρήζουσιν αὐτὸ παρέχοντες.

αψμζ' ἐν μηνὶ θβρίῳ, εἰς Κωνηπολιν.

* *A. G. Galanopoulos*, Νέα μέθοδος τῆς χαρτογραφικῆς ἀπεικονίσεως τῆς σεισμικῆς ἐπικινδυνότητος.